

تاریخ امتحان: مدت امتحان: ۴۰ دقیقه تعداد صفحات: ۳ صفحه آزمون درس ۱۳ و ۱۴ نمره آزمون:	بسمه تعالی سال ۱۳۹۹ سال جهش تولید		ز گهواره تا گور دانش بجوی نام و نام خانوادگی: پایه: دهم کلاس:
	دبیر	نام درس	
	خانم تیموری	فارسی (۱)	

موفقیت از آن کسی است که خود را باور دارد.

بارم	❖ الف) قلمرو زبانی (۷ نمره) صفحه ۱	ردیف
۱	۱. معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) بیامد <u>دیمان</u> پیش گردآفرید. ب) ببوشید <u>درع</u> سواران جنگ پ) کم کسی ز <u>ایدال</u> حق، آگاه شد ت) هر دو نی خوردند از یک <u>آبخور</u>	
۱	۲. در ترکیبات زیر، چند اشتباه املائی وجود دارد؟ جولغی و درویش / صاحب دل / فارق و آسوده / اشباح و هماندها / زبون و خوار / ظرب و زدن	
۱	۳. درباره تحول معنایی کلمه «سوداگران» توضیح دهید.	
۱	۴. درباره کاربرد معنایی «بر» در بیت زیر، توضیح دهید. بزد بر کمر بند گردآفرید / زره بر برش، یک به یک بردرید	
۱	۵. نوع «را» را در بیت زیر مشخص کنید. هدیه ها می داد هر دوریش را / تا بیابد نطق مرغ خویش را	
۰/۵	۶. نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید. چو سهراب را دید <u>گردآفرید</u> / <u>عنان</u> و سنان را پر از تاب کرد	
۰/۵	۷. کدام گزینه اشتباه است؟ (۱) طوطی و پرنده: تضمّن (۲) جامه و لباس: ترادف (۳) میغ و باران: ترادف (۴) جاهل و عاقل: تضاد	
۱	۸. در گزینه های زیر، واژه هایی که امروزه دچار تحول نوشتاری (ابدال) شده اند، را بیابید. (۱) کار پاکان را قیاس از خود مگیر / گرچه ماند در نبشتن شیر و شیر (۲) درفشان لاله در وی چون چراغی / ولیک از دود او بر جانش داغی (۳) نماند ایچ با روی خورشید، رنگ / به جوش آمده خاک، بر کوه و سنگ (۴) بدین طالع کز او پیروز شد بخت / ملک بنشست بر پیروزه گون تخت	

❖ (ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)

۰/۲۵ ۹. مؤثرترین شیوه ای که مولوی در «مثنوی معنوی» از آن بهره می گیرد. است.

۰/۲۵ ۱۰. در کدام گزینه، جناس تام (همسان) به کار نرفته است؟

(۱) گلاب است گویی به جویش روان / همی شاد گردد به بویش روان

(۲) هر که گوید که کلاغ چون باز است / نشنوندش که دیده ها باز است

(۳) ندانم از سر و پایت کدام خوتر / چه جای فرق که زیبا ز فرق تا قدمی

(۴) گر تو را آهنگ وصل ما نباشد گو مباش / دوستان را جز به دیدار تو هیچ آهنگ نیست

۰/۷۵ ۱۱. مفهوم کنایه هر یک از عبارت های زیر را بنویسید.

(الف) سپهبد، عنان، ازدها را سپرد:

(ب) رخ نامور سوی توران کنی:

(پ) لب را به دندان گزید:

۱ ۱۲. ارکان تشبیه را در بیت زیر مشخص کنید.

چنان ننگش آمد ز کار هُجیر / که شد لاله رنگش به کردار قیر

۱ ۱۳. شعر زیر را کامل کنید:

(۱) ز کس جز خداوندشان بیم نیست /

(۲) / هم او مر شما را نگهبان بود.

۰/۵ ۱۴. بیت زیر را مرتب کنید.

آتش - خرمن اند- بداندیش را - بر دل- دشمن اند- گران- خدنگی

۱/۵ ۱۴. به سوالات زیر پاسخ دهید.

(۱) در مورد شعر «گردآفرید» موارد زیر را تکمیل کنید.

(الف) نام شاعر:

(ب) نوع ادبی:

(۲) داستان "طوطی و بقال" از کدام اثر انتخاب شده است؟ محوری ترین پیام داستان را بنویسید.

(۳) نام نویسنده اخلاق محسنی را بنویسید.

(۴) شاعر شعر "دلیران و مردان ایران زمین" کیست؟

۴	<p>۱۵. معنی و مفهوم هر یک از عبارات زیر را بنویسید.</p> <p>۱. به آورد با او بسنده نبود / بیچید ازو روی و برگاشت زود ۲. ریش بر می کند و می گفت: «ای دریغ / کآفتاب نعمتم شد زیر میغ ۳. ز فتراک بگشود پیچان کمند / بینداخت و آمد میانش به بند ۴. که هم رزم جستی، هم افسون و رنگ / نیامد ز کار تو بر دوده ننگ ۵. چون بسی ابلیس آدم روی هست / پس به هر دستی نشاید داد دست</p>
۱	<p>۱۶. در هر بیت منظور از واژه های مشخص شده کیست؟ الف) چو آگاه شد دختر گزدهم / که سیالار آن انجمن گشت کم ب) سپهید، عنان اژدها را سپرد / به خشم از جهان روشنایی ببرد</p>
۱	<p>۱۷. مفهوم اصلی بیت: «نباشی بس ایمن به بازوی خویش / خورد گاو نادان ز پهلوی خویش» را بنویسید. و یک ضرب المثل معادل بیت را بیان کنید.</p>
۱	<p>۱۸. بیت زیر، بر چه مفهومی تأکید دارد؟ هر دو نی خوردند از یک آبخور / این یکی خالی و آن پر از شکر</p>
۱	<p>۱۹. مفهوم کلی «ای رفیق، کُلّ اناءِ یترشح بما فیه، از کوزه همان برون تراود که در اوست» چیست؟</p> <p style="text-align: center;">پیروز و سربلند باشید.</p>
۲۰	